Gemeente Zeewolde

Gemeentehuis
Raadhuisplein 1

Postbus 1
3890 AA Zeewolde

Telefoon (036) 5229522
Telefax (085) 1108515
E-mail info@zeewolde.nl
Website www.zeewolde.nl

Aan
Fractie PvdA/GroenLinks Zeewolde

Datum
26 januari 2021

Uw brief/kenmerk
12 januari 2021

Zaaknummer
00500000042000

Zeewolde

Documentnummer
00500000189526

Contactpersoon
J.M. van Ittersum

Doorkiesnummer
036 5229522

Onderwerp
Beantwoording artikel 36 vragen over giften in de bijstand

E-mailadres
info@zeewolde.nl

Geachte leden van de fractie PvdA/GroenLinks Zeewolde,

Naar aanleiding van uw vragen ex artikel 36 RvO inzake giften kunnen wij u het volgende meedelen.

Vraag 1: Zijn er soortgelijke zaken bekend in Zeewolde?

Antwoord: Op dit moment zijn er geen aanwijzingen dat er terugvorderingen of boetes zijn die op deze gronden zijn ontstaan.

Vraag 2: Hoeveel giften mag een bijstandsgerechtigde ontvangen, zonder dat dit consequenties heeft voor de hoogte van de bijstand?

Antwoord: In ons huidige beleid worden giften of schenkingen tot een bedrag van € 1.000,- vrijgelaten. Bij de beoordeling of giften boven de € 1.000,00 buiten beschouwing kunnen worden gelaten, spelen zowel de hoogte als de bestemming een rol. Indien de (cumulatie van de) giften tot een bestedingsniveau leidt dat niet verenigbaar is met hetgeen op bijstandsniveau gebruikelijk is, ligt het in de rede de gift (boven het hierboven genoemde bedrag) tot de middelen te rekenen. Is de hogere gift bestemd voor specifieke kosten waarmee de klant wordt geconfronteerd en die niet kunnen worden geacht in de algemene bijstand te zijn begrepen, dan zal er doorgaans geen bezwaar zijn deze buiten beschouwing te laten. Wel dient de grens van het redelijke in acht te worden genomen. Dit blijft maatwerk.

Vraag 3: Hoe vaak wordt er geld teruggevorderd en met welke redenen?

Antwoord: Op dit moment zijn er 196 openstaande vorderingen. Deze vorderingen zijn ontstaan tussen 2006 en 2020. De redenen voor het terugvorderen van bijstand zijn erg divers. Zo kan een terugvordering ontstaan doordat iemand achteraf meer inkomen had dan van tevoren was ingeschat of kan een terugvordering ontstaan omdat iemand achteraf gezien een korte periode geen recht had op bijstand. Natuurlijk is het ook mogelijk dat iemand andere inkomsten, vermogen of giften heeft en deze niet heeft doorgegeven. Er zijn ook terugvorderingen ontstaan om deze reden.

Vraag 4: Om wat voor bedragen gaat het?

Antwoord: De hoogte van de openstaande terugvorderingen lopen uiteen van € 10,- tot € 27.000,-. Het is mogelijk dat er op deze vorderingen al wel is afgelost.

Vraag 5: Geldt in Zeewolde ook dat iemand die boodschappen ontvangt van een familielid dit moet melden bij de gemeente als gift omdat anders niet wordt voldaan aan de Participatiewet?

Antwoord: Ja, volgens de letter van de wet moeten zelfs voorzieningen vanuit bijvoorbeeld de voedselbank of kledingbank gekort worden. Meerinzicht kort deze voorzieningen uiteraard niet. Meerinzicht kort andere giften niet, tot een bedrag van € 1.000,-. Hierbij maakt het niet uit waarvoor de giften bestemd zijn. Het maakt ook niet uit of het een gift is van een charitatieve instellingen of van een andere bron. Er zijn bij ons ook geen gemeenten bekend die dit soort voorzieningen wel korten.

Vraag 6: Heeft u in beeld in hoeverre wij als Zeewolde overeenkomen dan wel afwijken in vergelijk met andere gemeenten?

Antwoord: Zeewolde worstelt, net als veel andere gemeenten, met het strakke kaders van de wet en het toepassen van maatwerk op de situatie van de inwoner. Binnen de kaders kan vaak wel een oplossing worden gevonden die passend is bij de situatie om meer problemen te voorkomen.

Vraag 7: Heeft u inzicht in de gevolgen hiervan voor inwoners? Bijvoorbeeld als het gaat om de hoogte van het terug te betalen maandbedrag en hoe lang er moet worden terugbetaald?

Antwoord: De hoogte van het aflossingsbedrag van een terugvordering per maand wordt altijd afgestemd op de (financiële) situatie van de inwoner. Hierbij wordt aangesloten bij de berekening van de beslagvrije voet, zodat het bestaansminimum is gegarandeerd. In het huidige terugvorderingsbeleid staat dat een vordering na drie jaar kan worden kwijtgescholden als iemand een vordering heeft die niet is ontstaan door een schending van de inlichtingenplicht.

Vraag 8: Bent u bereid de uitvoering van de Participatiewet nog eens onder de loep te nemen en te onderzoeken of er bij terugvorderingen wel voldoende rekening wordt gehouden met de omstandigheden waarin een bijstandsgerechtigde zich op dat moment verkeert?

Antwoord: Wij hebben onlangs de verordening geüpdatet, waarbij zoveel mogelijk vrijheid genomen is om rekening te houden met de persoonlijke situatie. Daarnaast komen er signalen uit de Tweede Kamer dat gewerkt wordt aan een wijziging van de Participatiewet. Als naar aanleiding van een wetswijziging meer beleidsvrijheid aan gemeenten wordt gegeven, zullen wij daar gebruik van maken.

Vraag 9: In hoeverre wordt voldoende rekening gehouden met de maatschappelijke gevolgen voor een gezin?

Antwoord: Wanneer er sprake is van een terugvordering wordt, binnen de mogelijkheden van de wet, altijd gekeken naar de persoonlijke situatie van de inwoner.

Vraag 10: Wordt er voldoende rekening gehouden met schuldenproblematiek?

Antwoord: Ja, schuldenproblematiek is onderdeel van de persoonlijke omstandigheden die mee worden genomen bij het bepalen van de hoogte van de terugvordering en bij de hoogte van de aflossingsregeling.

Vraag 11: Kortom hoe rigide gaan wij om met de uitvoering van de regels van de Participatiewet?

Antwoord: De Participatiewet heeft een bepaling (artikel 58, lid 1 Pw) waarin staat dat het college te veel ontvangen uitkering terug MOET vorderen als er sprake is van fraude. De gemeente heeft hierin geen beleidsvrijheid. Wel wordt altijd gekeken naar de persoonlijke situatie van de klant. Binnen de kaders wordt gezocht naar de oplossing die het meest passend is bij de persoonlijke situatie.

En afsluitend, ziet u mogelijkheden om aanvullend lokaal beleid op te stellen?

Antwoord: Daar waar de Participatiewet de mogelijk biedt om aanvullende beleid vast te stellen hebben we aanvullend beleid vastgesteld.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Zeewolde,
de secretaris, de burgemeester,

K.C. Hamstra G.J. Gorter